

VANLIGE TABLETTER

Definisjoner av begreper:

Vanlige tabletter:

Tabletter uten spesielle formuleringer. Dette inkluderer bruse- og smeltetabletter, samt filmdrasjerte tabletter. Det omfatter ikke depot-, entero- eller sublingualtabletter.

- NB! Delestrek/delekors er fra produsentens side laget for å lette svelging ved at hele tablett kan svelges i delmengder. Ved deling vil delmengdene i de fleste tilfeller få ulik størrelse og mengde virkestoff per del vil være ulik (i tillegg vil det ofte bli noe svinn i form av små biter/pulver som løsner under prosessen).

Som hovedregel skal tabletter med spesiell formulering (eks. depot- og enteroformulering) ikke manipuleres. Dette med mindre produsent angir at det er forsvarlig, eller at det er vurdert av forskrivende lege og/eller farmasøyt.

Dispergering av tablett:

Dispergering er blanding av to ikke-blandbare faser; f.eks. tablettpartikler som fordeles i en væske. Tablettpartiklene fordeler seg ujevnt i væsken og uttak av delmengde kan gi en unøyaktig dose. I noen tilfeller kan virkestoffet være oppløselig i vann, mens hjelpestoffene ikke lar seg løse. Rådfør deg med farmasøyt.

Vurderingsgrunnlag:

Systematisk gjennomgang av litteratur, observasjonsstudier, spørreundersøkelse, samt vurdering av ekspertgruppe.

Anbefaling:

- Be lege vurdere om dosen kan rundes av slik at dosen er forenlig med $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ eller en hel tablett. Dette må vurderes ut fra anbefalt doseringsspenn for det spesifikke legemidlet. For de fleste legemidler er en 10 % avrunding akseptabel (jfr. farmakopéens grense).
- Rådfør deg med farmasøyt og/ eller produsent ved:
 - Deling av tablett uten delestrek/kors.
 - Deling av tablett som har ujevn form.
 - Vurdering om deldose kan tas ut av en dispergert tablett i væske.

Deling av tablett:

- Bruk en delmengde av en tablett ($\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, eller $\frac{3}{4}$) ved å dele den med en tablettdele. Dette fremfor å dispergere hele tablett i væske og ta ut deldose.
- Tablett med delestrek/kors skal deles langs delestreken. Tablett skal legges i tablettdele slik at delestreken/korset er synlig. Del ikke tablett i mindre deler enn $\frac{1}{4}$. Vurder visuelt at delingen har gitt ønsket delmengde. Kast deler som ikke er nøyaktige.
- Eventuell oppbevaring av delt tablett bør gjøres i henhold til lokale prosedyrer. Rengjør tablettdele i henhold til produsentens anvisning /lokale retningslinjer.

Delmengde av oppslemmet tablett:

En tablett skal kun slemmes opp i vann og tas deldose av når det er kjennskap til tablettens løselighet, og om løseligheten av virkestoffet er forenlig med slik manipulering. Rådfør deg med farmasøyt.

- For å minske tap av dose ved overføringer mellom utstyr: legg hel/del av tablett i peroral sprøyte, trekk opp vann, og la tablett slemmes opp. Rist sprøyten, og gi til pasient.

Knusing av tablett:

- Når en tablett, eller deler av en tablett knuses, tilsett vann til samme beholderen som ble brukt for knusing. Dette reduserer tap av virkestoff grunnet overføring av pulver fra en beholder til en annen.

Dette er et omarbeidet utdrag fra MODRIC-guideline, og er en del av MAMBA, se www.legemidlertilbarn.no/MAMBA.
Versjon oktober 2016